

SPOMIN NA NAŠE PREDVOJNE DELAVSKE TOVARIŠE

PIŠE TONE VIRANT

SOTESKA

Zelo težko je bilo takrat, sem si mislil, ko sem bil zatopljen v pripoved starega žagarja Fifolta iz Soteske. Tople in nežne pa tudi odločne so bile njegove besede. Pripoved je lepa, živa in privlačna. Resnična.

Ali je to davna legenda, ki so jo ljudje že preživeli? V spominu imam njegov glas, ki se mi je zdel kot daljni šepet zelene Krke, ki se je vila pod nama.

Pa vendar povest ni bila podobna povesti, preveč resničnosti je bilo v njej.

Stari žagar pripoveduje...

Da, danes sem star čez petin-sedemdeset let. Danes me ne potrebujejo več. Veš, dragi moj mladi prijatelj, garati sem začel, ko so mi okoraj še sveče visele pod nosom. Imeli smo samo roke, zdrave roke in nič drugega, ko sva z očetom začela drvariti po roških gozdovih. Gozd. Bil je moj prijatelj. Njegova zelena bujnost me je omanljala.

Toda vihtel sem z očetom sekuro do onemoglosti. Grof, edini lastnik tega nepreglednega bogastva, kateremu smo

jega dela, postaviti drugega kot tole leseno bajtico. Denarja je bilo komaj za žgance v številni družini, za tobak že ne. Nič ne bi rekel, če bi bil malo bolj pri močeh. Ali na žagi so mi izpili poslednje moči. Saj veš, da smo delali po 12 ur na dan. Naj je bila zima ali leto. Take zime kot so bile v Soteski ni, saj je tu prava Sibirija.

Stari žagar je premolknil, kot bi se nečesa spomnil, pa ne more do besede, kot da ga nekaj tišči v grlu. Oči se za trenutek zablistajo. V njih se zasvetijo solze.

"Zakaj se solzite stric?" bi ga rad vprašal. Toda srce mi ne da, da bi prekinjal tišino, molk v tem trenutku.

Nadaljevanje prihodnjič!

50 let naših sindikatoev

Vendar omanljen od pripovedovanja sem tonil v neki drugi svet, ki bi pripadal davni preteklosti. Takrat sem bil še otrok, vendar je moje srce brezmejno spoštovalo starega žagarja. In ne samo jaz, tudi drugi otroci so se takrat zbirali pri njem. V njegovi majhni delavnici smo si izdelovali lesene coklice, sani, smuči in še marsikaj drugega. Ni bilo denarja, da bi si take reči privoščili. Naši starši še za kruh niso imeli.

Skoraj zastoj delali, je potreboval denarja. Oče so ni kmalu umrli, strl jih je reumatizem. Takrat ni bilo zdravnikov za delavce. Zdravnike in zdravila si je mogla privoščiti le gospoda. Za nas ni bilo nič. Delo in ničesar drugega. Skoraj 60 let sem podiral, žagal les, je nadaljeval zamišljeno. Iz tega lesa so si napravili palače v Benetkah, Rimu in drugod. Sebi pa nisem mogel, v letih mo-

Mednarodni dan

Te dni prosljavljamo po vsem svetu MEDNARODNI DAN RDEČEGA KRIŽA.

Pri nas bo ob koncu tega meseca tudi TEDEN RDEČEGA KRIŽA.

Vabimo prav vse, da se v zvezi s tem odzovejo pozivu za dajanje krvi in drugim akcijam, s čemer bomo najlepše in najbolj počastili to vseljudsko organizacijo!

Urednik

5 S SAMOUPRAVLJALCI

Zalka KREN

Da ne bi pisala samo o problemih in željah starejših, sem poprosila ZALKO KREN, eno izmed mlajših delavk v podjetju, za nekaj odgovorov.

- Zakaj si se zaposlila ravno v našem podjetju?
- Ker nisem dobila ustreznega dela za svoj poklic, sem bila primorana, da se zaposlim v bližnjem podjetju. Upala sem, da bom dobila ustrezno delo, toda do danes se mi želja še ni uresničila.
- Si z delom zadovoljna?
- Z delom moram biti zadovoljna, dokler ne dobim ustrezne zaposlitve za svoj poklic.
- Kakšno mnenje imaš o mladini v podjetju?
- V našem podjetju je zaposlenih veliko mladih, toda do sedaj še nisem slišala, da bi pri nas obstojala mladinska organizacija. Mislim, da je današnja mladina dovolj sposobna, toda premalo odgovorna. Namesto v klubskih prostorih,raje poseda po gostilnah, kavarnah in nočnih lokalih... Do ustanovitve mladinske organizacije bi jih morali vspodbuditi starejši.
- Se ukvarjaš s športom?
- Tudi za šport je v našem podjetju premalo zanimanja. Edino kar zveemo o športu so rezultati oz. uspehi objavljeni v našem časopisu. Preden sem se zaposlila v "Novolesu",sem

tri leta trenirala s srabno puško. S treninji bom nadaljevala, če si mi bo posrečilo odkriti, kdo je vodja te športne dejavnosti.

- Si velikokrat sodelovala na tekmovanjih?
- Velikokrat. Podjetje oz. šolo sem zastopala na vsakem tekmovanju. Tekmovala sem tudi v občinskem merilu, trikrat na republiškem prvenstvu in enkrat na državnem prvenstvu v Beogradu.
- Tvoja želja?
- Pojetju želim čim več delavnih uspehov, sebi pa delovno mesto, ki ustreza mojemu poklicu. Z.K.

Anica PETRUNA

Danes smo poprosili za 5 minutni pogovor delavko v tovarni stilnega pohištva Petruna

Anico. Anica je zaposlena pri "Novolesu" od leta 1953, kar pomeni, da je bila zaposlena že v stari parketarni na žagi v Straži. Večji del svoje delovne dobe je delala kot škarterka masivnega parketa, zato smo jo zaprosili naj bi povedala, kakšno je bilo delovno mesto v stari parketarni in potem v novih prostorih, v sedanjem TSP. Anica se je pogovoru z veseljem odzvala.

- V stari parketarni na žagi je bilo naše delo zelo težko. Bili smo v slabih delovnih prostorih, imeli smo staro strojno opremo in neurejeno prehrano. V novih prostorih pa je bilo vse to boljše urejeno.

Kako so bili delavci zadovoljni z osebnimi dohodki?

- Plače na tem obratu niso bile posebno zadovoljive

in neprimerne današnjemu času.

Na vprašanje, kako se počuti na novem delovnem mestu kot lužilka s pištolo v lakirnici TSP pa je bila drugačnega mnenja.

Anici predvsem ugaja novo delovno mesto, zadovoljna je s tarifno postavko, predvsem pa ji je všeč, da se obrat razvija in da imajo delavci zagotovljeno svoje delo v bolj ugodnih in modernih prostorih. Upa tudi, da se bo v bodoče zboljšal osebni dohodek v tem obratu, ker je sicer napram drugim obratom precej nizek.

Na vprašanje, kako je zadovoljna s prehrano delavcev, je odgovorila:

- Enolončnica mi ni najbolj všeč pa tudi drugi se pritožujejo. Upam, da bodo kuharice upoštevale naša mnenja in zboljšale zalogo našim želodcem.

V Dolenjskih Toplicah je bila za letošnje prvomajske praznike prava "INVAZIJA" (vdor - naval) gostov iz raznih krajev. 1. maja je obiskalo kopalnišče okoli 1000 ljudi, v notranjem bazenu pa se jih je kopalo nad 630, kar je svojevrsten rekord.

V novomesški študijski knjižnici je sponinska razstava ob 70-letnici smrti slovenskega pesnika Dragotina KETTEJA.

STRELSKA DRUŽINA

S toplejšim vremenom se je odprla sezona treningov in tekmovanj tudi za strelce.

Meseca maja se vrstijo raznovrstna tekmovanja z zračno in malokalibrsko puško, najmasovnejšim orožjem strelskega športa. Zato je v tem času živo na vseh streliščih, da bi se dosegli čim boljše rezultati in izpolnile norme za tekmovanja na višji stopnji. V naslednjih-nadaljnjih tekmovanjih bodo najboljši zastopali naše podjetje.

VABIMO VSE SODELAVCE, POSEBNO PA MLADINCE IN MLADINKE, KATERI SE ZANIMAJO ZA TA ŠPORT, DA SE PRIJAVIJO IN SODELUJEJO V ČIM VEČJEM ŠTEVILU.

Prijavite se lahko pri zastopnikih po obratih:

- TDP - Makuc Jelo,
- TVP - Redek Franc,
- TSP - Rozman Alojz,
- CLS - Štok Jože

Za žage pa še nimamo določenih zastopnikov.

M. Okroglič

Varnost
pri
našem
delu

PRED ZAČETKOM DELA PREGLEJ

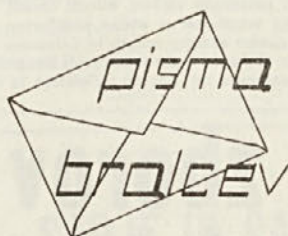
- CE SO NOZI DOBRO PRITRJENI IN CE SE OS RADA VRTI,
- CE JE NAMEŠCENA VARNOSTNA NAPRAVA,
- CE JE VODILO NA MESTU IN NEPOŠKODOVANO,
- CE STA OBE POLOVICI MIZE PRIMAKNjeni DRUGA K DRUGI KOLIKOR MOGOČE BLIZU,
- CE JE POVRŠINA MIZE ČISTA IN NEPOŠKODOVANA,
- CE SO PRI ROKI POMAGALA ZA MAJHNE KOSE IN METLICA ZA OSTRUŽKE,
- CE JE ELEKTRIČNA INSTALACIJA V REDU (PREVODNIKI, STIKALO),
- CE JE OKOLICA STROJA PROSTA, ČISTA IN VZDRŽEVANA,
- CE JE RAZSVETLJAVNA ZADOSTNA.

Dragi urednik!

Zelo mi ugaja vaš časopis, ki ga berem pri svojem prijatelju. Ima dosti pestre vsebine. Prosim vas, da bi mi pošiljali časopis na dom. Ker sem dober risar, vam bom pošiljal razne prispevke opremljene z risbo in besedo, ki bodo poživili vaš list.

Upan, da mi boste ustregli!
Lepo vas pozdravlja

Franci Županc
Loška vas 3.

ČESTITKA za 1. maj v DELU

Pripombe k naši čestitki ob prvem maju, ki je bila natisnjena v DELU 28. aprila 1969.

V tej čestitki je bilo med drugim natisnjeno tudi to, da proizvajamo ŠIVALNE STROJE (namesto ŠIVANE TABOJE), kar je groba tiskarska napaka.

Kdo je je zagrešil, o tem še nismo "na čisteni". Svo pisali uredništvu "Dela" za pojasnilo, ki ga še ni poslalo. V zvezi s tem je poslal naš sodelavec ing. Toni Grandovec časopisu "DELO" za rubriko: PA ŠE TO... naslednji prispevek, ki ga v celoti objavljamo.

"Direktor IMV - tov. Jurij Levičnik, se je verjetno globoko oddahnil, da mu v naslednjem letu v TŠS "LIRMA" na Dolenjskem ne bo potrebno izdelati 120.000 šivalnih strojev - kot je napovedal v predvo-lilnih izjavah ... (Delo, april 1969).

VZROK: Nelojalna konkurenca obrata ŠIVALNIH STROJEV lesnega kombinata "NOVOLES".

Ko bomo prejeli odgovor od uredništva DELA, bomo sporočili, kdo je uvretil naše podjetje med proizvajalce šivalnih strojev. Prosimo za potrpljenje.

Urednik

ZAHVALA

Uredniškemu odboru
"NOVOLESA"!

Zahvaljujem se centralnemu odboru sindikata "Novoles", za prejeto denarno pomoč, ki ste jo nakazali moji družini v času moje daljše bolezni.

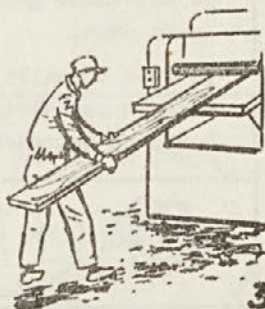
Ker sem samohranilec 4 članske družine me je vaša pomoč v težkih trenutkih rešila iz finančnih težav. Veliko več pa pomeni v bolezni človeku tudi moralna podpora, ki ste mi jo dali. Prepričal sem se, da v najtežjih trenutkih nisem bil sam. Tako sem spoznal, da sem zaposlen v kolektivu, ki za svoje člane skrbi tudi takrat, kadar je človek bolan.

Zahvaljujem se tudi Dularju Južetu, ki se je v času mojega zdravljenja v bolnici, zanimal za stanje moje družine. S tem je dokazal, da ni njegova skrb samo, da obiskuje bolne člane kolektiva. Pri svojem delu opravi mnogo več in je največkrat tudi edina voz med bolniki in kolektivom.

Še enkrat iskrena hvala vsem!

JOŽE NOVAK
Gaberje pri
Soteski

Tudi
ti
stoj
takole
pri takem
delu!

KMEČKA OHCETA

bo

31. maja v Ljubljani!

NOV VOZNI RED S 1. JUNIJEM

Na vseh progah jugoslovanskih železnic se bo vozni red spremenil 1. junija oz. ob polnoči 31. maja. Železniška transportna podjetja so uvedla številne novosti.

Zadovoljni z dosedanjimi rezultati poslovnih vlakov so prišli v železniških transportnih podjet-

jih na idejo, da bodo na progah, kjer ni mogoče uvesti poslovnih vlakov, uvedli zaradi dolžine potovanja vozni red za nočne komfortne vlake.

Z novim voznim redom bo železnica uvedla štiri takšne vlake, ki bodo povezovali Beograd s Splitom in Sarajevom ter Zagreb s Splitom in Beogradom.

Prve seje zborov s slovesno izjavo

.. so bile v Ljubljani 9. maja. Zasedali so vsi 4 zbori. Na teh zborih so slovesno izjavili novoizvoljeni poslanci takole:

"Izjavljam, da bom dolžnost poslanca skupščine SRS oprav-

ljal vestno, da bom delal po ustavi in zakonih ter da bom svoje moči posvetil nadaljnemu razvoju in uresničevanju ciljev socialistične družbe in interesom narodov, narodnosti in občanov SFRJ in SRS."

9. MAJ - DAN ZMAGE

V petek 9. maja je slavil ves svet 24. letnico zmage nad fašizmom.

Na ta dan je bilo proglašeno leta 1945 premirje. Tega smo se vsi zelo razveselili, saj smo komaj pričakovali konec vojne. Sovražnik je kapituliral zato, ker je bil poražen na vseh frontah. Ta dan je istočasno pričetek novelepeše dobe.

Pa bomo ohranili mir? Z vestnim in marljivim delom - z borbo za napredek ga bomo!

ALKOHOL JE ŠKODLJIV ZA RAST IN RAZVOJ MLADEGA ORGANIZMA. MLADI LJUDJE, KI HOČEJO V ŽIVLJENJU KAJ DOSEČI, NE PIJEJO ALKOHOLNIH PIJAC. TUDI ŠPORTNIKI NE PIJEJO. ZATO RAVNO PA JE NJIHOV ORGANIZEM TAKO ZELO ODPOREN IN ZDRŽLIV. ČLOVEK, KI ZAUŽIJE VEČJE KOLIČINE ALKOHOLA, NI VEČ ZMOŽEN PAZITI, KAJ DELA, ZATO JE STALNO V NEVARNOSTI, DA GA DOLETI NEŠREČA.

Vinjeni vozniki na cestah povzročajo mnogokrat hude prometne nesreče. Veliko nesreč je tudi pri delu v tovarnah; mnogokrat se pripetijo zaradi vinjenosti posameznih delavcev.

Ljudje, ki se vdajajo alkoholu, ikodujejo sebi, svojim najbližjim in družbi.

SLI ŠALI SMO:

NEGOTOVA USODA

V Beogradu mrzlično nadaljujejo s kopanjem v Dalmatinski ulici št. 80, kjer naj bi bil, kot to zatrjuje upokojeni Živojin Doroslovački, skrit zlat zaklad.

Tisili, ki se spoznajo na stvar, zatrjujejo, da je povsem izključeno, da bi tod našli kakršenkoli kapital, zakaj usoda v našem glavnem mestu zakopanih kapitalov je vselej nejasna in negotova.

UDARNIŠKE AMBICIJE

V prvih štirih mesecih letos smo uspeli ustvariti že več kot 3 milijarde dinarjev zunanjetrogovinskega deficita, ker smo izvozili za 5164 milijonov dinarjev, uvozili pa kar za 8364 milijonov dinarjev blaga.

Očitno je, da imajo naši uvozniki udarniške ambicije.

O, la, la!

Znani igralec Devrient je, ko je igral Riharda III., zaklical kraljevo besede po bitki:

»Konjal Konjal Kraljestvo dam za kónja!»

V tem trenutku je nekdo z galerije glasno vprašal:

»Ali zadostuje osel?»

Devrient se je bliskovito znašel in zavpil:

»Seveda! Kar pridite doli!»

REZERVIRANO ZA RIBIČE

Pričela je sezona za ribolov

Takoga sulca je lani ujel v Krki naš Janez Šercelj.

OBRAČUNAVANJE BOLNIŠKIH DNI

Na željo naših bralcev bomo v naslednjem članku pojasnili obračun bolniških dni delavcev.

Obračun se deli na dva dela:

1. Obračun bolniških dni do 30 dni bolovanja.
2. Obračun bolniških dni nad 30 dni bolovanja.

Bolovanje do 30 dni plača podjetje, bolovanje nad 30 dni pa plača socialno zavarovanje.

Bolovanje do 30 dni se deli v dva dela:

1. Bolovanje od 1 - 6 dni se izplačuje 50 %.
2. Bolovanje nad 6 dni se izplačuje 70 %.

Nezgode na delu do 30 dni se izplačujejo 100 % in jih plača podjetje.

Bolovanje nad 30 dni se deli v dva dela in sicer s predhodnim zavarovanjem, to je, kadar je delavec zaposlen 9 mesecev neprekinjeno ali pa ima v zadnjih dveh letih 18 mesecev zaposlitve in brez predhodnega zavarovanja, kadar delavec ni zaposlen neprekinjeno 9 mesecev, ali ima v zadnjih 2 letih manj kot 18 mesecev zaposlitve.

Bolniška nad 30 dni s predhodnim zavarovanjem se izplačuje:

- od 30 - 60 dni 80 %,
- od 60 dni dalje 90 %.

Bolniška nad 30 dni brez predhodnega zavarovanja se izplačuje:

- od 30 - 60 dni 60 %,
- nad 60 dni 90 %.

Porodniška se izplačuje 100%, če ima delavka več kot 6 mesecev neprekinjene zaposlitve, v obratnem slučaju pa 80%.

Nezgode na delu, ki trajajo dalj, kot mesec dni se izplačujejo 100 %, ne glede na čas zaposlitve.

V kolikor je delavec v bolnici, prejema nadomestilo zmanjšano

- za 20 %, če ima enega družinskega člana,
- za 10 %, če ima dva družinska člana,
- prejema celotno nadomestilo, če ima več kot dva družinska člana.

Vse bolniške dni se obračunava na osnovi povprečja osebnih dohodkov preteklega leta. Upamo, da smo s tem člankom pojasnili način obračunavanja bolniških dni, za vsa ostala pojasnila pa se obrnite na kadrovski oddelak.

Kadrovski oddelak

Žreb je odločil

1. nagrado prejme Joži Bradač Polje 7 a p. Straža (50 ND)
2. nagrado prejme Majda Kregar iz Straže (30 ND)
3. nagrado prejme Slavko Vidmar (komerciala) (20 ND).

Komisije za žrebanje nagrad so sestavljali: Franc Redek, Andreja Trampuš, Štefka Mervar. Žrebanje je bilo v petek 9. maja 1969 v pisarni TVP. Nagrade bo izplačalo naše računovodstvo (Marjanca Burgar)

SADJE IN SADNI IZDELKI SESTAVNI DEL ZDRAVE PREHRANE

JUGOSLAVIJA IMA TAKO UGODNO ZEMLJE-
PISNO LEGO, DA USPEVAJO V NAŠI DRZAVI
NAIRAZLIČNEJŠE VRSTE SADJA.

SADJE IN SADNI IZDELKI SO SESTAVNI IN
IZREDNO POMEMBNI DEL ZDRAVE PREHRANE.

SADJE IN SADNI SOKOVI NAS V VSAKEM
ČASU PRIJETNO OSVEŽIJO, NAM OHRANJA-
JO ZDRAVJE IN KREPIJO ODPORNOST, BOL-
NIM PA POMAGAJO K HITREJSEMU OKRE-
VANJU.

Po sadu spoznaš drevo.

Kdor seje trnje, naj ne hodi
bos.

Kdor seje plevel, ne žanje
žita.

Kopriva ne redi hrušk.

Nagradna križanka

1	2	3	4	5	6	7	8
9							10
11				12			
		13			14	15	16
17	18	19		20	21		
22		23			24		25
26				27		28	
		29					
	30			31			

Vodoravno:

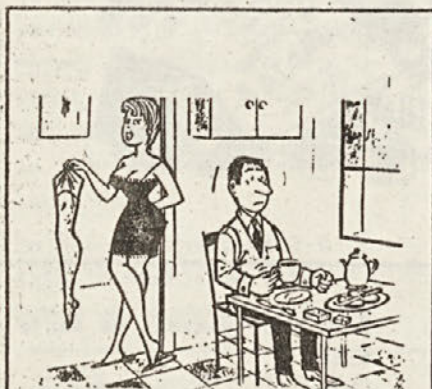
1. rasna nestrpnost, 8. narodni odbor, 9. črn les, 11. Disneyev junak (Peter), 12. kavbojev pripomoček, 13. egiptovski bog sonca, 14. tovarna v Kamniku, 17. ilovica, 21. osebni zaimek, 22. češki atlet, 25. veznik, 26. koralni otok, 27. oplemeniteni premog, 29. letopis, 30. osvobodilna fronta, 39. slaba juha.

Navpično:

1. ponovitev, 2. izraelski zun. minister, 3. sanje, 4. veznik, 5. francoski pisatelj, 6. žensko ime, 7. lepota leta, 8. predlog, 10. ni staro, 15. novomeška tovarna stekla, 16. prvi naziv TDP, 18. drog, 19. moško ime, 20. gospodinjski pripomoček, 24. prevozno sredstvo, 28. staro perzijski vladar, 23. skandinavsko moško ime.

Sestavil Jure Krampelj TDP

Rešitve pošljite do 22.5.69

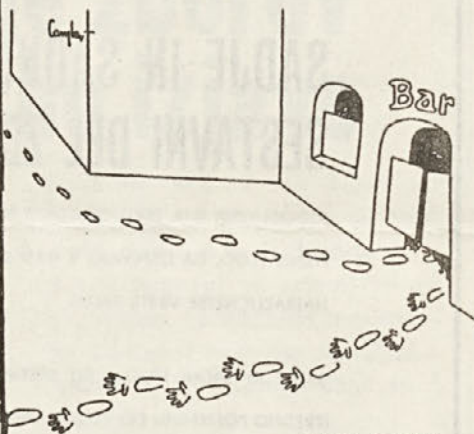

— Tole nogavico sem našla v avtu. Moral jo bos vrnil svojemu staremu tovarišu iz vojske, s katerim sta se večraj ves dan vozila okoli.

— Kukuč, dragi, kje si?

HUMOR

Brez besed

Brez besed

— Vzemite dve postelji, ki sem vam jih predpisal, in pojdite nazaj v tabeto!

— A, če bi se meni kaj podobnega zgodilo kot Pifiki, bi me sigurno nagrali od hiše.

Vidiš, tudi tvoja mama pravi, da bi morala biti še v postelji...

Urejuje uredniški odbor:

Janko Goleš, dipl. iur., Marjan Lukanc, dipl. ing., Gabriel Makuc, tehnik, JOŽE Pirc, Stane Šuln, šef rač. sekt., Berta Zelnik, vodja IC, Andrej Žnidaršič, ing.

Odgovorni urednik:

Bogomil Liliija, ing.

Tehnični urednik:

Gabrijel Makuc, tehnik

Tehnična risarka in ilustratorka:

Andreja Trampuš, teh. ris.

Tiska DU "Tomo Brejnc" v Kranju

Naklada 1200 izvodov.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu.

Izdaja "Novoles" lesni kombinat v Straži pri Novem mestu